

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA XIV

GROZEA (calm, rugător): Anișoaro, te rog, ascultă-mă acuma ... Spune-mi și tu o minciună mai plauzibilă, fiindcă, vezi bine, vreau să te cred! ... O minciună, Anișoaro! Ce-i la tine o minciună? Pe când toată fericirea mea atârnă acuma de minciuna ta! ...

ANIȘOARA: Eu nu mint niciodată.

GROZEA: Nici când e în joc fericirea?

ANIȘOARA: Niciodată! ... Dar, dacă vrei, am să-ți spun adevărul ...

GROZEA (astupându-și urechile): Nu, nu. Adevărul nu-mi trebuie. Adevărul îl cunosc. M-ai înșelat. Te-am găsit în brațele lui ... Ce-ai căutat tu în brațele lui?

ANIȘOARA: Dacă ți-aș spune eu, poate n-ai crede. Să-ți spună mai bine el!

STELIAN (încurcat): O, eu ... eu ...

ANIȘOARA (măsurându-l cu dispreț): Cât ești de nerod, Manole! ... Și când mă gândesc că era aproape să ... (Se întrerupe brusc. Alt glas. Lui Grozea.) Uite, dragul meu, în două vorbe. Am vrut să văd și eu „Nimfa îndrăgostită” ... Auzisem atâtea verzi și uscate, încât nu m-am putut răbda și am venit. Știam însă că ție nu ți-ar plăcea, dacă ai afla că mă interesez de lucrările lui Manole, și am venit pe furie ...

GROZEA (mulțumit): Adevărat?

STELIAN (jignit): Adevărat?

ANIȘOARA: Și pot să spun acuma verde că e mediocru. Am venit încărcată de iluzii. Le-am pierdut. Mi-a trecut. M-am convins că e mediocru.

GROZEA (lângă tablou, privindu-l cu superioritate, frecându-și mâinile): Adevărat!

ANIȘOARA (lui Grozea): Acuma cred că ești mulțumit?

GROZEA (vesel): Acuma sunt mulțumit! ... (Vrea s-o îmbrățișeze; se oprește brusc; iar trist.) Dar sărutarea?

ANIȘOARA (mirată): Care sărutare?

GROZEA: Nu v-am găsit îmbrățișați?

ANIȘOARA: Poate că ai visat, micule!

STELIAN: Firește că ai visat.

GROZEA (zăpăcit): Dar atunci pentru ce am tras eu cu revolverul?

ANIȘOARA: Fiindcă ... (Lângă el, cu drăgălășenie.) Fiindcă ești un prost care te-ai lăsat ispitit de un intrigant murdar ... (Cu imputare.) M-ai jignit adânc, micule drag, dar eu vreau să-ți arăt cât sunt de bună. (Dulce.) Uite: Te iert!

GROZEA (fericit): Ți mulțumesc, Anișoaro! (Îi sărută mâna călduros.)

(Liviu Rebreanu, **Cadrilul**)

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *plauzibilă* și *glas*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei din secvența *O minciună, Anișoaro!* **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *ureche*. **2 puncte**
4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**

6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului Anișoara, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
GROZEA (calm, rugător): *Anișoaro, te rog, ascultă-mă acuma ... Spune-mi și tu o minciună mai plauzibilă, fiindcă, vezi bine, vreau să te cred! ... O minciună, Anișoaro! Ce-i la tine o minciună? Pe când toată fericirea mea atârnă acuma de minciuna ta! ...*
ANIȘOARA: *Eu nu mint niciodată.*
GROZEA: *Nici când e în joc fericirea?* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul cinematografiei în educarea tinerei generații*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* într-un text narativ studiat aparținând lui Ioan Slavici, Liviu Rebreanu sau Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două episoade/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul narativ studiat;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul narativ studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 6

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *plauzibilă* – admisibilă; *glas* – voce) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului virgulei în secvența indicată (separă un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește o locuțiune/expresie care conține cuvântul indicat **2 puncte**
4. precizarea unei teme a discuției dintre personajele din textul dat (de exemplu: minciuna) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care sunt mărci ale adresării directe (de exemplu: *Anișoaro*; *Spune*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – menționarea unei modalități de caracterizare a personajului indicat **2 puncte**
– exemplificarea cu o secvență semnificativă din text a modalității de caracterizare menționate **2 puncte**
7. prezentarea rolului notațiilor autorului în textul dat: *prezentare adecvată și nuanțată* – 4 p.; *prezentare schematică* – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului dramatic din textul dat (de exemplu: folosirea dialogului ca mod de expunere; prezența indicațiilor scenice) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței indicate: *comentare adecvată și nuanțată* – 3 p.; *comentare schematică, ezitantă* – 2 p.; *încercare de comentare* – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: *text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente* – 4 p.; *text parțial organizat, fără echilibru între componente* – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice specifice exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concludiv etc., conectori argumentativi): *utilizare adecvată* – 4 p.; *utilizare parțial adecvată* – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: *dezvoltare clară, nuanțată* – 3 p.; *încercare de dezvoltare, schematism* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă!

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

– câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică
2 x 2 p. = 4 puncte

- *precizarea oricărei trăsături* – 1 p.;
- *evidențierea trăsăturii* – 1 p.

– prezentarea a două episoade/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul narativ studiat **4 puncte**

- *menționarea temei și a viziunii despre lume* – 1 p.
- *ilustrarea temei și a viziunii despre lume prin două episoade/citate/secvențe comentate* – 3 p.; *ilustrarea printr-un episod/secvență sau printr-un citat comentat* – 2 p.; *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare, scrierea unui citat, fără comentarea acestuia* – 1 p.

– câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume
4 x 1 p. = 4 puncte

– susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul narativ studiat: *susținere adecvată și nuanțată* – 4 p.; *încercare de susținere sau schematism* – 2 p.; *simplă formulare a opiniei* – 1 p.
4 puncte

Redactare – 14 puncte

– organizarea ideilor în scris **3 puncte**

- *text clar, organizat, coerent, cu echilibru între componente, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică* – 3 p.
- *text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică* – 2 p.
- *text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta* – 1 p.

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- *relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante* – 3 p.
- *relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante* – 2 p.
- *relație nerelevantă între idee și argument, schematism* – 1 p.

– utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată* – 2 p.; *vocabular restrâns, monoton* – 1 p.) **2 puncte**

– ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.